

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק א' – הבנת הנקרא

(סדרה 139 - מאי 2012)

משך הזמן לחלק א': שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה: _____

מקום האולפן (שם העיר, הקיבוץ וכו'): _____

בהצלחה!

הציון: _____

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב

חלק 1: הבנת הנקרא (30 נקודות בסה"כ)

לפניכם שלושה קטעים. קראו כל קטע, וענו על השאלות שאחריו.

קטע א': (10 נק' בסה"כ)

הסיפור של דוקטור לידיה קוזניצקי

ד"ר לידיה קוזניצקי ובעלה הם רופאים, שָׁעָלוּ לישראל מאַרְגֵנְטִינָה לפני 40 שנים. בשנים הראשונות בארץ הם גרו בְּבֵאֵר-שֶׁבַע, ועבדו בבית-החולים 'סורוקה'. אחר-כך הם עברו לגור בפתח-תקווה ועבדו בבית-החולים 'בלינסון'. שם הם גרים ועובדים עד היום.

ללידיה יש תחביב (הוֹבֵי) מיוחד. היא מציירת ציורים (תמונות). הציורים שלה "מספרים" סיפורים מתוך התנ"ך. לפני מספר שנים הייתה לה תערוכה של ציורים במוזיאון 'בית-התנ"ך'.

לידיה מספרת למה היא התחילה לצייר ציורים, שִׁישׁ להם קשר לתנ"ך: "לפני 20 שנים הלכתי ללמוד תנ"ך באוניברסיטה. עד אז לא הִפְרַתִי את ההיסטוריה היהודית, ורציתי מאוד ללמוד על השורשים שלי. חוץ מזה הילדים שלי למדו תנ"ך בבית-הספר, ולא יכולתי לעזור להם בשיעורי הבית. התנ"ך הוא האהבה הגדולה שלי, ואני לא מפסיקה לקרוא בו. לפני מספר שנים הגיעה אליי למרפאה אישה חולה. שאלתי אותה: 'מה המקצוע שלך?'. היא ענתה: 'אני מורה לציור'. ביקשתי ללמוד אצלה ציור, והיא הסכימה. מאז יש לי שתי אהבות: תנ"ך וציור, ואצלי יש ביניהם קשר".

לידיה גם אוהבת לטייל. היא ובעלה מטיילים בכל העולם, אבל יותר מהכול אוהבת לידיה לטייל בארץ. היא מטיילת עם ספר התנ"ך ביד ומבקרת במקומות היסטוריים, שכתובים בתנ"ך.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

1. פרטים אישיים של ד"ר לידיה קוזניצקי:

(3 נק')

א. שנת עלייה _____ ב. ארץ מוצא _____

ג. מקצוע _____

2. למה לידיה התחילה ללמוד תנ"ך באוניברסיטה?

(2 נק')

א. _____

ב. _____

3. איך לידיה למדה לצייר? _____

(2 נק') _____

4. מה לידיה אוהבת לעשות בזמן הפנוי שלה (כשהיא לא עובדת)?

(3 נק')

א. _____

ב. _____

ג. _____

קטע ב': (10 נק' בסה"כ)

חג השבועות

חג השבועות הוא חג בן יום אחד, והוא חל 50 יום לאחר חג הפסח ב-ו' בחודש סיוון.

חג השבועות הוא אחד מ-3 הַהַגְלִים (החגים) שעליהם כתוב בתורה: פסח, שבועות וסוכות. בחגים האלה מצווה (צריך) לעלות לירושלים.

לחג השבועות יש מספר שמות:

* חג השבועות – מפני שסופרים שבעה שבועות מחג הפסח עד לחג השבועות.

* חג הקציר – כי בעונה הזו קצרו (לקחו) את החיטה והביאו ממנה לבית המקדש בירושלים.

* יום הביכורים – החקלאים הביאו לבית המקדש את הפרי הראשון – הבכור שגדל באדמות שלהם.

* חג מתן תורה – לפי המסורת ביום הזה קיבלו בני ישראל את התורה.

בחג השבועות יש מספר מנהגים: נשארים ערים ולא הולכים לישון בלילה של החג כדי ללמוד תורה בליל חג מתן תורה. למנהג הזה קוראים 'תיקון ליל שבועות'. בחג השבועות אוכלים מאכלי חלב. לפי המסורת כאשר קיבלו ישראל את התורה והבינו שאסור לאכול בשר וחלב, הם אכלו רק מאכלי חלב עד שלמדו איך להכין בשר כשר. בחג השבועות קוראים את 'מגילת רות', מפני שסיפור המגילה קרה בעונת הקציר.

יש מנהג שהתחדש בארץ ישראל והוא טקס הביכורים: בקיבוצים רבים הולכים הילדים עם סלים מלאים בפירות ובירקות, וכולם חוגגים בשירה ובריקודים את סוף עונת הקציר כמו שעשו כאשר בית המקדש היה קיים.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

(2 נק')

1. פרטים על חג השבועות:

תאריך החג: _____

שמות נוספים של החג: _____

(8 נק')

2. השלימו את הטבלה:

מהם המנהגים של חג השבועות	מהן הסיבות למנהגים?

קטע ג': (10 נק' בסה"כ)

סיפורו של בית הכנסת בקייב

במרכז העיר קייב, בירת אוקראינה נמצאים בנייני הממשלה ובתי המשפט. ביניהם נמצא בניין, שהיום הוא 'המרכז היהודי' בעיר. הבניין עבר שינויים רבים במשך השנים, ורק לאחרונה הצליחו יהודי קייב לקבל אותו בחזרה. הם הקימו שם מחדש את המרכז לתרבות יהודית ואת בית הכנסת.

הבניין נבנה ב-1898 על-ידי לזר ברוצקי, אחד מעשירי העיר היהודיים, ושימש כבית הכנסת הגדול של קייב. ב-1929, בזמן השלטון הקומוניסטי, נסגר בית הכנסת הגדול והמפואר, והפך למועדון פועלים.

לאחר מכן הוקם בו התיאטרון העירוני. ספרי הקודש הוחרמו (נלקחו), וארון הקודש נהרס. כאשר כבשו הגרמנים הנאצים את העיר, הם לא הרסו את הבניין, אלא הכניסו לתוכו בעלי חיים בעיקר סוסים. בשנת 1955 שוב התחלפו "דיירי הבניין". הפעם, אנשי תיאטרון הבובות של קייב השתמשו בבניין.

כשקיבלה אוקראינה עצמאות, החליט הנשיא ליאוניד קרבצ'וק להחזיר את כל הבניינים, שהחרימה הממשלה הקומוניסטית, לבעלים החוקיים, אבל בניין בית-הכנסת לא הוחזר לקהילה היהודית. היהודים בקייב החליטו לפנות לבית המשפט, ולפתוח במאבק (מלחמה) משפטי שנמשך שנים רבות. רק בשנת 1996 קיבלה הקהילה היהודית את הבניין, כדי להקים בו את המרכז הקהילתי היהודי ואת בית הכנסת. במרכז לתרבות היהודית מתכנסים היהודים בשבתות, בחגים ובאירועים שונים. חדר-אוכל גדול שנמצא במרכז הקהילתי, מספק (נותן) ארוחות חמות ליהודים עניים.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

1. לאילו מטרות שימש בניין בית-הכנסת בעבר? (4 נק')

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

2. בשורות 2-3 כתוב: "....ורק לאחרונה הצליחו יהודי קייב לקבל אותו בחזרה". (6 נק')

- א. מה דרשו יהודי קייב מהממשלה האוקראינית? _____
- ב. מדוע היה צורך לפנות לבית המשפט כדי לקבל את הבניין? _____
- ג. איך משתמשים בבניין היום? _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק ב' – לשון וכתובה
(סדרה 139 – מאי 2012)

משך הזמן לחלק ב': שעה ורבע
אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מס' ת.ז.: _____

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב

חלק 2: לשון (40 נקודות בסה"כ)

השלימו את המשפטים:

סעיף א': (15 נק' בסה"כ)

(1) המשרד החדש של דניאל נמצא על-יד בית-הקפה ברחוב רוטשילד. (4 נק')

כתבו ברבים: _____ נמצאים _____.

(2) בשבת יש לנו זמן, לכן אנחנו מטיילים בגן - העיר. (4 נק')

כתבו בעבר: _____.

(3) כאשר טסנו לטיול באירופה, הילדים התרגשו מאוד. (4 נק')

כתבו בעתיד: _____.

(4) ביקרתי _____ חיפה בחודש שעבר, ואני ממליצה גם _____
ל, ש, ב אתכם, לכם, עליכם,

לבקר שם. _____ מאוד לראות את הגן הבהאי. (3 נק')
אולי, מתי, כדאי

סעיף ב': (15 נקודות בסה"כ)

(5) הוא שחקן מפורסם ויש לו תוכנית-טלוויזיה. (4 נק')

כתבו ברבים: הם _____ ויש להם _____.

(6) כאשר אנחנו נותנים לאימא את המתנה, היא מתרגשת מאוד. (4 נק')

כתבו בעבר: _____.

7) תלמידי בית ספר 'הכרמל' אירגנו פָּנֶס מחזורים. הכנס נערך השבוע בבית הספר. (4 נק')

כתבו בעתיד: _____

8) השלימו את המשפט מתוך רשימת המילים למטה.

אחרי האוניברסיטה, שרה ושמואל החליטו לעבוד _____ לחסוך כסף לטיול באפריקה.

ההורים הבטיחו להלוות _____ כסף, ולהצטרף _____ בסוף הטיול. (3 נק')

להם, בשבילם, אליהם, כאשר, כי, כדי

סעיף ג': (10 נק' בסה"כ)

9) סביל (פסיבי): עקב כניסת אוויר קר לאזור הורגשה ירידה חדה בטמפרטורות, כך נמסר על-ידי

החזאי התורן. כל הטיולים של בתי הספר בוטלו על ידי המנהלים.

כתבו בפעיל (אקטיבי): עקב כניסת אוויר קר לאזור _____ ירידה חדה בטמפרטורות.

כך _____ החזאי התורן. המנהלים _____ כל הטיולים של בתי הספר. (6 נק')

10) אילו הייתם סומכים עליו, הוא לא היה מאכזב אתכם. (4 נק')

כתבו בעתיד: אם _____

חלק 3: כתיבה (30 נק' בסה"כ)

1) מצאתם ארנק של כסף בחצר האולפן, ואתם רוצים להחזיר אותו.
כתבו מודעה.

(10 נקודות)

___/___/___
